

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ФІНЛЯНДІЇ

(Заскалєта С. Г., д. пед. н., проф.,
Ковальова О. О., Федюшина К. О., Шуляченко А. О.)
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського,
м. Миколаїв, Україна

Актуальність вивчення досвіду Республіки Фінляндії визначена тим, що у сучасному суспільстві постає ряд проблемних питань щодо вищої освіти, а саме її реформування. Нині система освіти України орієнтується на досвід країн Європейського Союзу.

Республіка Фінляндія демонструє, з одного боку, динамічну інтеграцію в європейську та глобальну економіку, з іншого, зберігає свою культуру, унікальну мову та національну ідентичність. Фінляндія входить до країн лідерів по якості шкільної освіти. На це вказують результати досліджень PISA у 2003, 2006, 2009 і 2012 роках [2, с. 65]. Фінські студенти випереджають своїх однолітків серед 43 інших країн з якості знань з математики, природничих наук та навичок читання [3, с. 161].

Тенденції сучасного розвитку освіти Фінляндії досліджують такі українські вчені як Г. Андрощук, В. Бутова, Л. Волинець, Є. Демида, І. Жерноклєєв, Л. Загоруйко та ін. Щодо зарубіжних дослідників, можна виділити таких як М. Віролайнен, Дж. Хаутамакі, Т. Кар'ялайнєн та ін.

У Фінляндії вища освіта поділяється на дві категорії в залежності від навчального закладу: університети (yliopisto) та політехнічні школи (ammattikorkeakoulu). Університети займаються професійною підготовкою фахівців, яка включає в себе дві взаємопов'язані частини – наукові дослідження та викладання. У Фінляндії налічується 20 університетів (10 – міждисциплінарні, а інші 10 включають 3 технічних університети, 3 школи економіки й 4 художні школи) [1, с. 127]. Політехнічні школи займаються прикладними науками, у них особливу увагу приділяють трудовій та практичній діяльності. Дослідження у політехнічних інститутах, на відміну від університетів, відбуваються на приватних чи державних підприємствах.

Вища освіта у Фінляндії є безкоштовною як для громадянина Фінляндії, так і для іноземних студентів, це стосується отримання ступеню бакалавра, магістра та навчання в аспірантурі.

Особливостями фінської системи освіти є: внутрішній зв'язок між ланками освіти: дитячий садок-школа-вищий навчальний заклад (забезпечує безперервність освіти, більш «спокійний» перехід від однієї ланки до іншої); розподіл освіти на дві категорії (в залежності від навчального закладу); рівність між студентами; дуальність освіти (освіта надається на місці роботи: єдність теорії та практики); автономія закладів вищої освіти.

Отже, вища освіта у Фінляндії знаходиться на досить високому рівні, вона має міцні зв'язки з практикою, ставить собі за мету підготовку

висококваліфікованих фахівців, які зможуть забезпечити подальший розвиток держави.

Тому подальший розвиток вищої освіти у Фінляндії буде обумовлений такими особливостями: пріоритетність рівності освітніх можливостей, підвищення «соціальної відповідальності» ЗВО, високий мобілізаційний потенціал системи освіти.

Література:

1. Підборський Ю. Г., Шапран О. І. Фінляндія (Фінляндська республіка) / Реформування і модернізація освітніх систем країн світу XXI століття : монографія / за наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2018. – С. 117-138.
2. Kupianen S., Hautamaki J., Karjalainen T. The Finnish Education System and PISA. Helsinki, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.helsinki.fi/halvi/srno/lausunnot_ja_kannanotot/chile2011/Chilean_Researchers_visit_PISA_Scheinin_070411.pdf
3. Pasi Sahlberg, Education policies for raising student learning: the Finnish approach. – Journal of Education Policy, Vol. 22, № 2, March 2007. – P. 147-171.